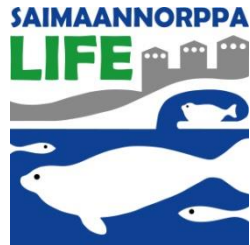

KUVAILULEHTI	
NATA-arviointi	Pihlajavesi
NATAn tila	Hyväksytty
Laatija	Etelä-Suomi, LP
Hyväksyjä	MH luontopalvelujen aluejohtaja
Hyväksytty	21.12.2016
Lisätiedot	Natura-arvioinnin vastuhenkilö Meri-Hilkka Mäkelä. Arviointiin ovat osallistuneet Mervi Niiranen, Antti Below, Tero Sipilä, Arto Vilén ja Arto Ustinov (ESAELY). NATA-arviointi on tehty osana Saimaannorppa-LIFE –hanketta (LIFE12 NAT/FI/000367). Lajistolomake 2B sisältää sensitiivisiksi luokiteltuja tietoja.
Asianhallintalinkki	Hyväksymiskokouksen muistio: MH 5423/2016/06.02.03
Saatavilla verkossa	
Muodostaja	METSA\merima 21.6.2016 8:38:39
Viimeisin päivittäjä	METSA\kajjarei 22.12.2016 13:45:11

1 Natura-alueen perustiedot

Sisältö Lomakkeella kuvataan Natura-alueen hallinnolliset perustiedot, pinta-alatiedot, maankäyttöön liittyvät tiedot sekä kaavoitukseen ja muuhun maankäytön suunnitteluun liittyvät tiedot. Lisäksi lomake sisältää kytkeytyneisyystarkastelun ja perustietojen yhteenvedon. Kooste yksityisten luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä on esitetty liitteessä 1.

Alueen nimi Pihlajavesi

Natura-alueet	Koodi	Tyyppi	Toteutustavat
Pihlajavesi	FI0500013	634- SAC-alue	luonnonsuojelulaki, rakennuslaki, maastoliikennelaki, vesiliikennelaki, kalastuslaki, sopimus
Pinta-alat	Kokonaispinta-ala (ha)		Vesipinta-ala (ha)
SCI/SAC-alueen pinta-ala	36673,88		27134,63
SPA-alueen pinta-ala	0,00		0,00
Kokonaispinta-ala	36673,88		27134,63
Päällekkäinen Natura-pinta-ala	0,00		0,00

Maakunta	Kunta
10- Etelä-Savon maakunta	768- Sulkava
	740- Savonlinna

Natura-alueen maankäyttö

Perustetut suojelualueet	Kohdetyyppi	Perustamis-ajankohta	NATAn kattama alue (ha)	Järjestyssääntö annettu (pvm)
Pihlajaveden luonnonsuojelualue	203- Muu luonnonsuojelualue (MH)	2014	4590,19	04.08.2016

Yksityiset suojelualueet	Lukumäärä	NATAn kattama alue (ha)	Lisätietoja
601- Yksityismaiden luonnonsuojelualue (YSA)	38	565,10	Väistönsaaren YSA234975 (perust. 2.3.16, 47 ha) ei näy SATJ:ssa vielä, lisätty listaan.
603- Luontotyyppin suojelualue (LTA; LsL 29 §)	8	5,42	Lehmusmetsiköt
Muut alueet	Lukumäärä	NATAn kattama alue (ha)	Lisätietoja
999- Muut alueet		31560,17	Yksityiset maa- ja vesialueet, toteutus muutoin kuin ls-alueeksi.

Kansainväliset sitoumukset ja suojeluohjelmat

Nimi	Tyyppi	Lisätietoja

Saamelaiden kotiseutualueet

Natura-alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella				
☐	Osittain	☐	Kokonaan	☒ Ei ollenkaan
Lisätietoja				
Kaavoitus ja muu maankäytön suunnittelu				
Kaava				
Tyyppi	Nimi	Hyväksymisvuosi	Kattaa NATAsta (%)	Natura-aluetta koskevat kirjaukset
Maakuntakaava	Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaava, ehdotus		100	Etelä-Savon 2. maakuntakaavan ehdotus oli nähtävillä 28.9.-28.10.2016. Aiemmat kehittämisperiaatemerkinnot kumotaan ja Pihlajavesi kuuluu osana Saimaata matkailun kansainvälistämisen painopistealueelle. Syväväylä osoitetaan kehittämismerkinnällä. (2)
Yleiskaava	Punkaharjun Pihlajaveden osayleiskaavan muutos, Savonlinna		0	Kaava on ehdotusvaiheessa 30.9.2016. Savonlinnan Pihlajaveden rantaosayleiskaavan alueella olevilta Laattaansaaren ja Viholansaaren tiloilta osoitetaan rakennuspaikkoja siirrettävinä RA-paikkoina Etu- ja Perälampareelle sekä Tuomikonlahdelle, jotka eivät kuulu Natura-alueeseen. Siirrettävät RA-paikat osoitetaan voimassa olevan kaavan M- ja MU- alueille. Kaavamuutosta laadittaessa on tarkasteltu maankäyttöratkaisujen kokonaisvaikutuksia norpan suojeluun Pihlajavedellä. Tavoitteena on siirtää rakennuspaikkoja saimaannorpan suojelun kannalta vähemmän haitallisiin paikkoihin. (1)
Yleiskaava	Muut Savonlinnan yleiskaavat		38	Pihlajaveden Natura-alueen osia kuuluu Pihlajaveden osayleiskaavan lisäksi useille osayleiskaava-alueille Savonlinnan kaupungissa: Kiviapajan seudun osayleiskaava (2004) ja sen tarkistaminen (2009), Pihlajalahden osayleiskaava (2004) ja sen tarkistaminen (2008), Moinsalmen osayleiskaava (2004) ja sen tarkistaminen (2012), Punkaharjun Pihlajaveden rantaosayleiskaava (2002), Keskustaajaman itäosien osayleiskaava (1997) ja Keskustaajaman länsiosien osayleiskaava (2007). 2000-luvulla laadituissa yleiskaavoissa suojeluohjelmajaukset on otettu huomioon. Natura-alueen ympäristöön on kaavoitettu tiheästi lomarakennuspaikkoja. Yhdistelmäkartta Pihlajaveden yleiskaavoituksesta on NATAn liitteenä (koonnut Vesa Väisänen, Etelä-Savon ELY-keskus).
Yleiskaava	Pihlajaveden osayleiskaava, Savonlinna	1990	56	Pihlajaveden osayleiskaava kattaa Natura-alueen ydinosat. Ennen rantojensuojeluohjelmaa vahvistetussa kaavassa osoitetaan runsaasti lomarakennuspaikkoja Pihlajaveden ydinalueille saariin, jotka nykyisin kuuluvat rantojensuojeluohjelmaan ja joista suuren osan valtio on sittemmin hankkinut suojelutarkoituksiin. Vanhentuneen kaavan päivitystyö on käynnissä. Ehdotusvaiheen aineistot olivat nähtävänä 2.5.–31.5.2016. Osayleiskaavan tarkistuksessa ajantasaistetaan mm. suojelualuemerkinnät ja osoitetaan mahdolliset korvattavat rakennuspaikat. (Ks.liite: Pihlajavesi_yleiskaavoitus) (3)
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)	VAT ja VAT Vuoksi	2008	100	Natura-alue kuuluu Vuoksen vesistöalueeseen, joka luonto- ja kulttuuriympäristönä on erityinen aluekokonaisuus. Tavoitteena on alueidenkäytön sovittaminen mahdollisimman tasapainoisesti yhteen poikkeuksellisten luonnonolojen, luonnon kestokyvyn ja kulttuuriarvojen turvaamiseksi. Pyrkimyksenä on samalla tukea luonnonoloihin sopeutuneiden omaleimaisten kylä- ja kulttuuriympäristöjen säilymistä ehvinä. Alueella tulee ohjata matkailua, vesistöjen virkistyskäyttöä ja vesiliikennettä

				sekä rakentamista ja muuta maankäyttöä siten, että järviluonnon, maiseman ja kulttuuriperinnön erityispiirteet säilyvät. (4; 5)
Yleiskaava	Saimaa-Siikajärvi -alueen rantaosayleiskaava, Sulkava	2009	5	Vänkäläisensaaren länsiranta merkitty SL-alueeksi, jolta rakennuspaikat korvataan. Saaren itärannalla on useita RA-rakennuspaikkoja. Saaren sisäosat MY-alueita. SL-alueiksi merkitty myös läntisin Selkäsaari, Hankurasaari (ei Naturassa), Aittosaari ja Kivisalmsaari (1 x RA) luotoineen. Muilla suurilla saarilla on voimassa oikeusvaikutteinen ranta-asemakaava. Arvokkaita vesialueita (av) on rajattu Lehmuedelle ja Tuohiselän pohjoisosiin. Vesialueilla risteilee useita laivaväyliä. Vekaransalmelle suunniteltu sillan paikka on esitetty uutena varauksena, joka sijoittuu nykyisen lossiyhteyden pohjoispuolelle. (6)
Maakuntakaava	Etelä-Savon maakuntakaava	2010	100	Suunnittelualue on lähes kokonaan luonnonsuojelualuetta (SL). Lisäksi alueella on Iso-Kankaisen, Kukassaaren, Koukkuniemen, Tetriniemen ja Porkalansalon virkistysalueet (V). Suunnittelualue sivuaa myös Kaupinsaari-Uuraansaaren ja Ruunavuoren virkistys-matkailualueita (V-rm) sekä Simunan ja Pihlajaniemen virkistysalueita. Alueella on kuusi retkisatamavarausta (V1), 10 uiton toimintapaikkaa, seitsemän muinaisjäännettä (SM), neljä pohjavesialuetta (pv), kaksi geologisesti arvokasta muodostumaa (ge), Kokonsaaren ja Olavinlinnan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (maV), kahdeksan kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta arvokasta kohdetta (ma) sekä Salpalinjan varustuksia. Pihlajavedellä kulkevat Lappeenranta-Savonlinna syväväylä (lsv), Vekara-Putikko laivaväylä (lv) sekä Pihlajaveden veneväylät (vv). Lisäksi kaavaan on merkitty Telataipaleen veneilyn yhteystarve. Pihlajavesi kuuluu Saimaan vesistömatkailun kehittämisvyöhykkeeseen (jrm). (7)
Maakuntakaava	Etelä-Savon 1. vaihemaakuntakaava	2016	100	1. vaihemaakuntakaavalla täydennetään Etelä-Savon voimassaolevaa maakuntakaavaa tuulivoimatuotantoon soveltuvien alueiden osalta. Suunnittelualuetta lähimmät maakunnallisesti merkittävät tuulivoimaloiden sijoittamiseen soveltuvat alueet on osoitettu suunnittelualueen luoteispuolelle Savonlinnan Pihlajaniemeen. (8)
Suunnitelma: luonnonsuojeluhallinto				
Tyyppi	Nimi	Hyväksymisvuosi	Kattaa NATAsta (%)	Natura-alueita koskevat kirjaukset
Toimenpidesuunnitelma	Pihlajaveden Hevossaaren idänkurhoesiintymän hoitosuunnitelma ja metsien ennallistamissuunnitelma	2003	0	Toimenpidesuunnitelmassa esitetään idänkurhoesiintymän hoidoksi raivauksia ja laidunnusta. Metsiä ennallistetaan pienaukottamalla. (9)
Toimenpidesuunnitelma	Pihlajaveden ennallistamisen ja luonnonhoidon toimenpidesuunnitelma	2006	6	Toimenpidesuunnitelma on laadittu osana Metsä-Life -hanketta ja pääpaino on metsien ennallistamisessa lahoppua tuottamalla, pienaukottamalla ja myös polttamalla. Suunnitelmassa on mukana lisäksi luonnonhoitotoimenpiteitä harjujen paahdelajiston, lehtolajiston ja metsälehmusesiintymien hoitamiseksi. Toimenpiteitä on suunniteltu tehtäväksi n. 360 ha alalla. (10)
Toimenpidesuunnitelma	Pihlajaveden ennallistamisen ja luonnonhoidon toimenpidesuunnitelma 2	2007	1	Toimenpidesuunnitelma kattaa loput Metsä-Life -hankkeen ennallistamistoimenpiteet Pihlajavedellä (76 ha). Lahoppuun tuottamisen ja pienaukotuksen lisäksi metsiä ennallistetaan vierasperäisiä puulajeja poistamalla. Soiden ennallistamista tehdään oja patoamalla, ja myös luonnonhoitotoimenpiteitä jatketaan. (11)
Toimenpidesuunnitelma	Pihlajaveden erätaloussuunnitelma	2008	100	Erätaloussuunnitelman tavoitteena oli luoda metsästäjälähtöisesti alueen metsästyks- ja riistanhoitojärjestelyille toimiva, alueen erityispiirteet ja suojelutavoitteet huomioiva sekä metsästyksmahdollisuudet turvaava malli ja selvittää samalla onko

				metsästyksen ja alueen muun käytön sekä Natura 2000 -ohjelman tavoitteiden välillä ristiriitoja. (12)
Luontomatkailusuunnitelma	Saimaan suojelualueiden luontomatkailusuunnitelma	2009	100	Saimaan suojelualueet, joihin Pihlajaveden Natura 2000 -alue kuuluu, muodostavat ympärivuotisen luonto- ja kulttuurimatkailun painopistealueen, joka on Euroopan järvimatkailun kärkikohde. Se on nähtävyys, luonnossa liikkumisen ja luonnonhavainnoinnin sekä ympäristökasvatuksen tärkeä kohdealue. Luontomatkailun tavoitteet Pihlajavedellä: 1. Alueen käyntimäärä nousee. 2. Matkaveneilijät säilyvät Pihlajaveden merkittävänä kohderyhmänä. Alueella on paljon myös paikallista virkistyskäyttöä. 3. Retkisatamat mahdollistavat monimuotoisen vesillä liikkumisen ja tarjoavat mahdollisuuksia sekä jokamiesretkeilijöille että matkailun yritystoiminnalle. 4. Kongonsaaren Salpa-asema on merkittävä päiväkäyntikohde. 5. Laurikkalan tilan perinneympäristöstä Turponsaareissa voidaan kehittää päiväkäyntikohde. Alue on maakunnallisesti merkittävä perinnemaisemakohde ja niittyä hoidetaan vuosittain. 6. Alueen erityisarvoista opastusviestinnässä tuodaan esille etenkin saimaannorppa. (13)
Muu luonnonsuojeluhallinnon suunnitelma	Saimaannorppan suojelun strategia ja toimenpidesuunnitelma	2011	100	Suunnitelman strategisena tavoitteena on, että saimaannorppakanta kasvaa vakaasti ja kannan koko, rakenne ja esiintymisalue saavuttavat suotuisan suojelun tason. Välitavoitteeksi on asetettu talvikannan kasvaminen vähintään 400 yksilöön vuoteen 2025 mennessä. Keskeisiä seurattavia mittareita on neljä, jotka yhdessä toteutuessaan osoittavat toimenpidesuunnitelman saavuttaneen strategisen tavoitteensa: 1. Kannan keskimääräinen kasvunopeus kasvaa 3-4 %:iin vuodessa, 2. Kannan keskimääräinen syntyvyys kasvaa 20 %:iin kannan koosta, 3. Saimaannorppa palaa takaisin entisille esiintymisalueilleen ja se pystyy lisääntymään kaikissa osissa esiintymisalueitaan, 4. Näköpiirissä ei ole epävarmuustekijöitä, jotka viittaisivat kannan kehityksen muuttuvan epävakaaksi. Suojelustrategian päivitys on käynnissä vuonna 2016. (14)
Hoito- ja käyttösuunnitelma	Pihlajaveden Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma (vahvistettavana YM:ssä)	2011	100	Vyöhykejako: Virkistysvyöhykkeeseen kuuluvat Iso-Kankaisen pohjoisosa, Turponsaaren eteläosa ja Kongonsaaren salpa-aseman ympäristö. Kulttuurivyöhykkeeseen kuuluvat Laurikkalan tila ja Karistaan kämpä pihapiireineen sekä Kongonsaaren salpa-aseman ympäristö. Pihlajaveden keskeiset saimaannorppan pesimäalueet on osoitettu rajoitusvyöhykkeellä, jolla liikkuminen on kielletty 1.1.-30.4. Alueilla, missä rajoitusvyöhykkeen saaria ympäröi valtion vesialue, liikkumisrajoitus ulottuu myös jääalueelle 50 metrin etäisyydelle saarten rannasta. Rajoitusvyöhykkeen laajuus on 977 hehtaaria, eli noin neljännes alueen valtion maiden pinta-alasta. (15)
Toimenpidesuunnitelma	Savonlinnan Mökki-Sauvan luonnonsuojelualueen luonnonhoitosuunnitelma	2012	0	Mökki-Sauvan yksityisen luonnonsuojelualueen (YSA065893) hoitosuunnitelmassa esitetään toimenpiteitä lehtojen hoitamiseksi ja lehtipuiden vapauttamiseksi. Lisäksi luonnonsuojelualueelle sijoittuvien Salpalinjan rakenteiden päällä kasvava puusto poistetaan rakenteiden säilymisen turvaamiseksi. (16)
Suunnitelma: mh / mt / ulkoinen				
Tyyppi	Nimi	Hyväksymisvuosi	Kattaa NATAsta (%)	Natura-aluetta koskevat kirjaukset
Metsähallituksen luonnonvarasuunnitelma	Itä-Suomen luonnonvarasuunnitelma. Kausi 2007-2017.	2008	100	Pihlajavesi kuuluu luontomatkailun ja virkistyskäytön kannalta merkittäviin Saimaan suojelualueisiin. Koko Saimaan osalta todetaan, että saimaannorppan suojeluun liittyvät tavoitteet otetaan korostetusti huomioon mm. rantatonttutuotannossa ja myynnissä. Itä-Suomen lajistonsuojelussa painottuu erityisesti Metsähallitukselle asetettu saimaannorppan ja valkoselkätikan suojeluvastuu. Saimaannorppakannan kehitys pyritään kääntämään jälleen kasvuun vähentämällä ihmisten aiheuttamaa

				kuolleisuutta. Ensisijaisesti pienennetään alle yksivuotiaiden kuuttien kalanpyydyskuolleisuutta verkkokalastusrajoituksin norppien elinalueilla 15.4.–30.6. Aikuisten pyydyskuolleisuuden torjuntaa jatketaan ympärivuotisin pyydystyypirajoituksin. Pesintää turvataan Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmien avulla. (17)
--	--	--	--	---

Alueen asema osana toiminnallisia verkostoja/alueita

Pihlajavesi on osa Saimaan suojelualueiden verkostoa. Se on merkittävin ja sijainniltaan keskeinen saimaannorpan lisääntymisalue. Pihlajavesi kuuluu valtakunnallisen palojatkumoalueverkoston kohteeseen Saimaan saaristoalueet.

Pihlajavesi on osa Metsähallituksen valtakunnallisiin luontomatkailun painopistealueisiin luokiteltua Saimaan suojelualuekokonaisuutta (Karvio-Kermajärvi-Kolovesi-Joutenvesi-Linnansaari-Pihlajavesi-Puruvesi-Punkaharju-Siikalahti). Savonlinnan seudun aluerakennemallissa Pihlajavesi on luontomatkailuvyöhykettä ja kuuluu seudun keskeisiin luontomatkailukohteisiin yhdessä Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistojen sekä Punkaharjun kanssa. Natura-alueen ympäristö on intensiivisen matkailurakentamisen aluetta ja Pihlajavesi kytkeytyy kiinteästi Savonlinnan kaupunkikeskuksen ja Punkaharjun muodostamaan matkailukeskittymään. (18)

Natura-alueelle ulottuu osia kahdesta valtakunnallisesti arvokkaasta maisema-alueesta, Olavinlinnasta ja Kokonsaaresta (19; 20). Keväällä 2016 lausuntokierroksella olleessa arvokkaiden maisema-alueiden päivytytyössä kohteiden rajausta ja nimiä on tarkistettu: Kyrönsalmen kulttuurimaisemassa yhdistyvät historiallisesti rikas kaupunkimaisema sekä luonnonpiirteiltään arvokkaat vesi- ja ranta-alueet. Kokonsaari on asutushistorialtaan ja luonnonoloiltaan arvokas Pihlajaveden saari, joka edustaa Suur-Saimaan seudun saaristolaisasutusta. (21) Pihlajavesi on yhdessä Olavinlinnan kanssa yksi Suomen 27 kansallismaisemasta. (22)

Perustietojen yhteenveto

Pihlajavesi edustaa monipuolisesti Järvi-Suomen itäosien saaristoluontoa. Se muodostuu useista laajoista selkävesistä ja murroslaaksojen rikkomista saaristoista. Kalliorantaiset saaret antavat karun yleiskuvan, mutta saarten sisäosissa on runsaasti pienipiirteistä vaihtelua. Monet Pihlajaveden suurista saarista ovat edelleen asuttuja ja viljeltyjä, ja järvi muodostaa kokonaisuudessaan edustavan yhdistelmän kulttuurivaikutteista ja lähes luonnontilaista järviluontoa. (19; 21; 23) Pihlajaveden Natura-alueeseen kuuluu rantojen-, lehtojen- ja vanhojen metsien suojeluhjelma-alueita sekä valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Pihlajaveden Natura-alue on saimaannorpan esiintymisen ydinaluetta.

Suurin osa Pihlajaveden Natura-alueesta on yksityisten maanomistajien ja vesialueiden osalta osakaskuntien hallinnassa. Natura-alue on Savonlinnan eteläpuolisia saaria (Kaupinsaari, Uuraansaari, Simunat) ympäröiviä vesialueita lukuun ottamatta kokonaan yleiskaavoitettu. Merkittäviä kaavapäivityksiä on parhaillaan käynnissä (Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaava, Pihlajaveden osayleiskaava). Natura-alueen suojelu on pääosin toteutettu lukuun ottamatta kaavamuutoksissa mahdollisesti osoitettavia korvattavia rakennuspaikkoja Kongonsaaren ympäristössä. Valtion alueet on perustettu Pihlajaveden luonnonsuojelualueeksi valtioneuvoston päätöksellä (VA 441/2014). Yksityisiä luonnonsuojelualueita on 38 (n. 565 ha). Muilta osin Natura-alue toteutetaan maa-alueilla maankäyttö- ja rakennuslain ja vesialueilla maasto- sekä vesiliikennelakien ja kalastuslain nojalla sekä sopimuksin. Yksityisillä vesialueilla (pl. pienet saarten sisäjärvet) on voimassa kalastusta rajoittavia osakaskuntien ja ELY-keskusten välisiä sopimuksia sekä valtioneuvoston asetus eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla (VA 259/2016). Rajoitukset ovat voimassa 14.4.2021 asti. (24) Pihlajaveden valtion vesillä (n. 1100 ha) verkkokalastus on kielletty ympäri vuoden.

2A Perustamistarkoitus: Luontodirektiivin luontotyypit

Sisältö Lomakkeella kuvataan luontodirektiivin luontotyyppien esiintymistä toisaalta alueella inventoidulla alueella (= alue, jolta on käytettävissä kuviotietojärjestelmään tallennetut luontotyyppitiedot) ja toisaalta koko Natura-alueella (Natura-tietolomakkeen tiedot) sekä arvioidaan luontotyyppien viimeaikainen kehityssuunta ja tulevaisuuden ennuste Natura-alueella. Lisäksi kuvataan sanallisesti sekä toteutetut että tarvittavat suojele-, hoito- ja ennallistamistoimenpiteet. Lomakkeen loppuun laaditaan yhteenveto luontodirektiivin luontotyyppisiin liittyvistä arvoista.

Tunnus	Natura-alue	Tyyppi
FI0500013	Pihlajavesi	SAC-alue

Tiedot luontotyyppien pinta-aloista					
Luontotyyppi	Prior	Inventoitu pinta-ala (ha)	Arvioitu pinta-ala (ha)	Kokonaispinta-ala (ha)	Tiedon laatu
3160 - Humuspitoiset järvet ja lammet			25,00	25,00	M
3260 - Pikkujoet ja purot			0,10	0,10	P
6270 - Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt	P	1,44	0,26	1,70	M
6430 - Kosteat suurruohoniityt			0,10	0,10	P
7140 - Vaihtumissuot ja rantasuot		14,01	0,00	14,01	M
7160 - Lähteet ja lähdesuot		1,22	0,00	1,22	G
8220 - Silikaattikalliot		22,11	177,89	200,00	P
8230 - Kallioiden pioneerikasvillisuus		70,95	329,05	400,00	P
9010 - Luonnonmetsät	P	60,24	14,76	75,00	M
9020 - Jalopuumetsät	P	1,45	0,00	1,45	G
9050 - Lehdot		113,74	6,26	120,00	M
9060 - Harjumetsät		130,45	0,00	130,45	M
9070 - Hakamaat ja kaskilaitumet			0,10	0,10	M
91D0 - Puustoiset suot	P	48,93	11,07	60,00	M

Luontotyyppiä koskevat arviot

Luontotyyppi	Edustavuus		Suhteell. pinta-ala	Suojelu [luonnontila]			Yleis-arviointi	Keskeinen suojeluperuste/arvo	Suojelutaso ja kehitys-suunta Suomessa	Suojelutavoite	Toimenpidetarve	Viimeaikainen kehityssuunta				Tulevaisuuden ennuste
	Luokka	Syy		Ennallistamismahdollisuudet	Luokka	Syy						12 vuotta		24 vuotta		
												PA	Laatu	PA	Laatu	
3160 - Humuspitoiset järvet ja lammet	A	Ei alentavia tekijöitä	C	Ei tarvetta	B	ei alentavia tekijöitä	B		U1+	Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	0	+	0	X	G
3260 - Pikkujouet ja purot	B	Ei alentavia tekijöitä	C	Ei tarvetta	C	ei alentavia tekijöitä	C		U2+	Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	0	0	0	X	M
6270 - Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt	B	Lajiston poikkeavuus	C	Mahdollista	B	Avoimien alueiden umpeenkasvu	B	Naturan keskeinen suojeluperuste	U2-	Nykytila säilyy	Edellyttää toimenpiteitä	0	0	X	X	M
6430 - Kosteat suurruohoniityt	C	Ei alentavia tekijöitä	C	Ei tarvetta	C	Avoimien alueiden umpeenkasvu	C		U1=	Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	0	0	X	X	M
7140 - Vaihtumissuot ja rantasuot	A	Esiintymän koko tai muoto	C	Ei tarvetta	A	Ojitus	C		U1-	Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	0	-	0	X	M
7160 - Lähteet ja lähdesuot	A	Ei alentavia tekijöitä	C	Ei tarvetta	A	ei alentavia tekijöitä	A	Naturan keskeinen suojeluperuste	U2+	Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	0	0	0	X	G
8220 - Silikaattikalliot	A	Lajiston poikkeavuus	C	Ei tarvetta	B	ei alentavia tekijöitä	B		FV	Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	0	0	0	0	G
8230 - Kallioiden pioneerikasvillisuus	A	Ei alentavia tekijöitä	C	Ei tarvetta	B	ei alentavia tekijöitä	B	Naturan keskeinen suojeluperuste	FV	Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	0	0	0	0	G
9010 - Luonnonmetsät	A	Lajiston poikkeavuus	C	Mahdollista	A	Metsien uudistamisa- ja hoitotoimet	A		U1=	Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	0	0	X	X	M
9020 - Jalopuumetsät	B	Lajiston poikkeavuus	C	Mahdollista	B	Metsien uudistamisa- ja hoitotoimet	B	Naturan keskeinen suojeluperuste	U1=	Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	0	0	X	X	M
9050 - Lehdot	B	Lajiston poikkeavuus	C	Mahdollista	B	Metsien uudistamisa- ja hoitotoimet	B	Naturan keskeinen suojeluperuste	U1=	Nykytila säilyy	Edellyttää toimenpiteitä	+	0	X	X	M
9060 - Harjumetsät	C	Kasvillisuustyyppien / habitaattien poikkeavuus	C	Mahdollista	C	Metsien uudistamisa- ja hoitotoimet	C	Naturan keskeinen suojeluperuste	U2-	Tila paranee	Edellyttää toimenpiteitä	+	0	X	X	M
9070 - Hakamaat ja kaskilaitumet	B	Esiintymän koko tai muoto	C	Ei tarvetta	B	Avoimien alueiden umpeenkasvu	B		U2-	Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	0	-	X	X	P
91D0 - Puustoiset suot	B	Lajiston poikkeavuus	C	Vaikeaa	B	Ojitus	C		U1-	Nykytila säilyy	Ei toimenpidetarpeita	0	-	X	X	M

Inventoidun alueen luontotyyppikuvioiden edustavuusluokkien jakauma

Luontotyyppi	Ennallistamis- mahdollisuudet	E	HETM	HLSA	HIA	HLIA	METM	MLSA	MIA	MLIA	EMETM	EMLSA	EMIA	EMLIA	
3160 - Humuspitoiset järvet ja lammet	Ei tarvetta														ha
															%
3260 - Pikkujoet ja purot	Ei tarvetta														ha
															%
6270 - Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt	Mahdollista		1,4												ha
			100,0												%
6430 - Kosteat suurruohoniityt	Ei tarvetta														ha
															%
7140 - Vaihtumissuot ja rantasuot	Ei tarvetta	12,3	0,6	0,1	0,1		0,1	0,3	0,5						ha
		87,8	4,6	1,0	0,6		0,4	1,8	3,8						%
7160 - Lähteet ja lähdesuot	Ei tarvetta	1,2													ha
		100,0													%
8220 - Silikaattikalliot	Ei tarvetta	8,0	8,5	0,4	3,0		1,1	1,0	0,0						ha
		36,4	38,5	2,0	13,7		5,0	4,4	0,0						%
8230 - Kallioiden pioneerikasvillisuus	Ei tarvetta	57,2	9,7	0,5	0,9		1,6	1,0							ha
		80,7	13,7	0,8	1,3		2,2	1,4							%
9010 - Luonnonmetsät	Mahdollista	0,5	2,2		4,1		33,3	1,4	11,3	6,6	0,8				ha
		0,8	3,7		6,8		55,3	2,4	18,7	11,0	1,4				%
9020 - Jalopuumetsät	Mahdollista		1,4												ha
			100,0												%
9050 - Lehdot	Mahdollista	3,2	10,6	1,7	19,8	5,4	13,5	3,5	37,0	3,2		2,1	10,5	3,2	ha
		2,9	9,3	1,5	17,4	4,7	11,8	3,1	32,5	2,8		1,9	9,2	2,8	%
9060 - Harjumetsät	Mahdollista		3,8		4,6		54,3		33,0		29,4		5,4		ha
			2,9		3,5		41,6		25,3		22,5		4,1		%
9070 - Hakamaat ja kaskilaitumet	Ei tarvetta														ha
															%
91D0 - Puustoiset suot	Vaikeaa	5,0	7,6		24,0	0,2	4,0	0,9	4,6	0,4			2,2		ha
		10,2	15,5		49,0	0,3	8,3	1,8	9,5	0,8			4,5		%

Arvioinnin ja aineistojen tiedot					
Luontotyyppi	Muutos Natura-tietokantaan	Muutoksen perustelut	Tietolähde ja lisätiedot	Arvioija	Arviointi-ajankohta
3160 - Humuspitoiset järvet ja lammet			SDF kuulemisversio 9.9.2016	Niiranen Mervi	10.11.2016
3260 - Pikkujoet ja purot			SDF työversio 03.10.2016	Niiranen Mervi	26.10.2016
6270 - Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt			SDF työversio 03.10.2016, Sakti 03.10.2016	Niiranen Mervi	26.10.2016
6430 - Kosteat suurruohoniityt			SDF työversio 03.10.2016	Niiranen Mervi	26.10.2016
7140 - Vaihtumissuot ja rantasuot			SDF työversio 03.10.2016, Sakti 03.10.2016	Niiranen Mervi	26.10.2016
7160 - Lähteet ja lähdesuot	Muu muutos	Pinta-ala kasvanut uuden LTI-tiedon myötä (0,3ha -> 1,2ha)	SDF työversio 03.10.2016, Sakti 03.10.2016	Niiranen Mervi	10.11.2016
8220 - Silikaattikalliot			SDF työversio 03.10.2016, Sakti 03.10.2016	Niiranen Mervi	26.10.2016
8230 - Kallioiden pioneerikasvillisuus			SDF työversio 03.10.2016, Sakti 03.10.2016	Niiranen Mervi	26.10.2016
9010 - Luonnonmetsät			SDF työversio 03.10.2016, Sakti 03.10.2016	Niiranen Mervi	26.10.2016
9020 - Jalopuumetsät			SDF työversio 03.10.2016, Sakti 03.10.2016	Niiranen Mervi	26.10.2016
9050 - Lehdot			SDF työversio 03.10.2016, Sakti 03.10.2016	Niiranen Mervi	26.10.2016
9060 - Harjumetsät			SDF työversio 03.10.2016, Sakti 03.10.2016	Niiranen Mervi	26.10.2016
9070 - Hakamaat ja kaskilaitumet			SDF työversio 03.10.2016	Niiranen Mervi	26.10.2016
91D0 - Puustoiset suot			SDF työversio 03.10.2016, Sakti 03.10.2016	Niiranen Mervi	26.10.2016

Yhteenveto luontotyypeistä			
Koko Natura-aluetta koskevat pinta-aratiedot		Luontotyyppi-inventointia koskevat pinta-aratiedot	
Luontodirektiivin luontotyypit yhteensä (ha)	929,31	Luontodirektiivin luontotyypit yhteensä (ha)	464,53
Muut luontotyypit yhteensä (ha)	35744,57	Muut luontotyypit yhteensä (ha)	2853,68
Yhteensä (ha)	36673,88	Inventoimaton alue (ha)	33355,67
Direktiiviluontotyyppien osuus (%)	2,5		
Lisätietoja			
Isoja vesiluontotyyppipinta-aloja (3110 ja 3160) ei lisätty SDF:aan Natura-tietokantatäydennyksessä. Inventointitiedot alueelta ovat puutteelliset, vesiluontotyyppijä ei ole inventoitu maastossa käytännössä lainkaan ja maa-alueistakin on inventoitu vain noin puolet. Kallioluontotyyppien inventointiohjeistuksen tarkennuksien myötä niiden määrä tulee kasvamaan päivitysinventoinneissa.			
(25; 26; 27; 28)			

Toteutetut suojele-, hoito- ja ennallistamistoimenpiteet ja niiden vaikuttavuus

Metsien ennallistamistoimenpiteitä alueella on tehty runsain mitoin, valtaosin Metsä-LIFE -hankkeessa. Pihlajavesi kuuluu Saimaan palojatkumoalueeseen, ja alueella on toteutettu 2 ennallistamispoltoa. Perinnemaisemia, lehtoja ja lehmusesiintymiä on myös hoidettu sekä soita on ennallistettu oja tukkimalla.

Tarvittavat suojele-, hoito- ja ennallistamistoimenpiteet ja niiden vaikuttavuus

Metsätalouskäyttöhistorian omaavat metsiköt vaativat toimenpiteitä jatkossakin. Lehtoihin istutettua havupuustoa on tarpeen poistaa lehtokasvillisuuden ja metsälehmusten hoitona. Ennallistamispolto ovat tehokkaita luontaisen sukkession käynnistäjinä, ja etenkin harjumetsissä ne ovat oleellinen osa luontotyypin dynamiikkaa. Perinnemaisemien hoito on jatkuvaa työtä, mm. Laurikkalan niitty vaati jokavuotista niittoa säilyäkseen edustavana. Alueen ojitettujen soiden ennallistaminen on käytännössä lähes mahdotonta. Toimenpiteitä alueella voidaan toteuttaa työkohdesuunnittelun myötä.

Toimenpidetarpeessa olevia luontotyyppisiä (kpl)

3

Yhteenveto ja verkostotarkastelu

Natura-alue on suuren kokonsa ansiosta merkittävä metsien suojelukohde, vaikka alueen metsät ovatkin olleet pitkään intensiivisen metsätalouskäytön piirissä. Suojelun myötä metsät pääsevät kuitenkin kehittymään pikkuhiljaa luonnonmetsiksi, joiden määrä tulee ajan myötä kasvamaan voimakkaasti luontaisen sukkession edetessä. Asta-myrsky riehui voimakkaana Pihlajavedellä vuonna 2010 ja tuotti runsain mitoin lahoppua alueen metsiin. Kalliorantaiset saarimetsät täydentävät Saimaan suojelualueiden ketjua, muodostaen yhteyden Linnansaaren kansallispuiston, Hevonniemen ja Lohikosken arvokkaiden metsäalueiden välille. Pihlajaveden harjumetsät ovat yhteydessä Punkaharjun ja Puruveden harjualueisiin. Rehevimpien paikkojen lehdot ja jalopuumetsiköt sekä lähteiköt monipuolistavat alueen metsäluontoa. Alueelle osuu myös merkittäviä pienialaisia kulttuurivaikutteisia luontotyyppisiä, kuten runsaslajisia niittyjä. Pihlajaveden Natura-alueelle perustetut laajat suojelualueet sisältävät myös vesialueita. Natura-alueeseen kuuluvat erillisinä alueina myös Saukonsaarella sijaitseva Saukonsaaren lehto sekä Särkilahdensenlän pohjukassa sijaitseva Ruunakorven lähteikkö.

Keskeinen suojeluperuste/arvo (kpl)

6

joista toimenpidetarve (kpl)

3

Muu, jolla toimenpidetarve (kpl)

0

Selitykset	
Edustavuus	A - Erinomainen edustavuus, B - Hyvä edustavuus, C - Merkittävä edustavuus, D - Merkityksetön edustavuus
NATURA_LUONTOTYYPIN_EDUSTAVUUS	E - Erinomainen, EMETM - Ei merkittävä, poikkeaman syytä ei tarkemmin määritelty, EMIA - Ei merkittävä, poikkeama ihmistoiminnan aiheuttamaa, EMLIA - Ei merkittävä, poikkeama luontaisten syiden ja ihmistoiminnan aiheuttamaa, EMLSA - Ei merkittävä, poikkeama luontaisten syiden aiheuttama, HETM - Hyvä, poikkeaman syytä ei tarkemmin määritelty, HIA - Hyvä, poikkeama ihmistoiminnan aiheuttamaa, HLIA - Hyvä, poikkeama luontaisten syiden ja ihmistoiminnan aiheuttamaa, HLSA - Hyvä, poikkeama luontaisten syiden aiheuttama, METM - Merkittävä, poikkeaman syytä ei tarkemmin määritelty, MIA - Merkittävä, poikkeama ihmistoiminnan aiheuttamaa, MLIA - Merkittävä, poikkeama luontaisten syiden ja ihmistoiminnan aiheuttamaa, MLSA - Merkittävä, poikkeama luontaisten syiden aiheuttama
Suhteellinen pinta-ala	A - $100 \geq p > 15 \%$, B - $15 \geq p > 2 \%$, C - $2 \geq p > 0 \%$
Suojelu [luonnontila]	A - Erinomainen suojelu, B - Hyvä suojelu, C - Kohtalainen suojelu
Suojelutaso ja kehityssuunta Suomessa	-- ei arvioitu (ko. luonnonmaantieteellisellä alueella), FV suotuisa, U1+ epäsuotuisa-riittämätön, paraneva, U1- epäsuotuisa-riittämätön, heikkenevä, U1= epäsuotuisa-riittämätön, vakaa, U1x epäsuotuisa-riittämätön, tuntematon kehityssuunta, U2+ epäsuotuisa-huono, paraneva, U2- epäsuotuisa-huono, heikkenevä, U2= epäsuotuisa-huono, vakaa, U2x epäsuotuisa-huono, tuntematon kehityssuunta, XX tuntematon suojelutaso
Tiedon laatu	DD - Ei tietoja, G - Hyvä, M - Kohtalainen, P - Huono
Tulevaisuuden ennuste	G - Hyvä, M - Kohtalainen, P - Huono
Viimeaikainen kehityssuunta	+ - Kasvanut/parantunut, - - Pienentynyt/heikentynyt, 0 - Vakaa/pysynyt ennallaan, X - Ei tiedossa, Z - Vaihteleva
Yleisarviointi	- Ei arvioitu/tiedossa, A - Erittäin tärkeä, B - Hyvin tärkeä, C - Merkittävä

3 Muut perustamistarkoitukset

Sisältö	Lomakkeella kuvataan kunkin Natura-alueeseen sisältyvän suojelualueen tai -ohjelmakohteen perustamistarkoitus sekä Natura-aluetta mahdollisesti koskevien kansainvälisten sopimusten tavoitteet. Nämä perustamistarkoitukset ja -tavoitteet ovat osaltaan pohjana Natura-alueen keskeisten arvojen määrittelylle. Suojeluohjelmakohteilla, joita ei siis vielä ole perustettu luonnonsuojelualueiksi, suojelun tarkoitus on määritelty ao. suojeluohjelmassa. Huom: Natura-alueen "Natura-arvot" on kuvattu lomakkeilla 2 A ja 2 B.	
Kohteen nimi	Perustamissäädös, suojeluohjelma tai -sopimus	Alueen perustamistarkoitus
Härkinsalon lehmuslehto (LHO060240), Kongonpään lehto (LHO060231), Saukonsaaren lehto (LHO060224), Turpon lehdot (LHO060232)	Lehtojensuojeluohjelma	Eri lehtokasvillisuusvyöhykkeillä esiintyvien erityyppisten lehtojen suojeleminen ja niiden eläin- ja kasvilajiston turvaaminen. Lehtojensuojeluohjelmakohteiden yhteispinta-ala on n. 20 ha.
Mustaniemi (AMO060407)	Vanhojen metsien suojeluohjelma	Vanhojen luonnonmetsien sekä niille ominaisten kasvi- ja eläinlajien säilyttäminen. Mustaniemen vanhan metsän pinta-ala on n. 33 ha ja se on perustettu yksityiseksi luonnonsuojelualueeksi.
Olavinlinna, Kokonsaari	Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (Vnp maisema-alueista ja maisemanhoidon kehittämisestä 1995)	Maaseudun kulttuurimaisemien monenlaisten arvojen turvaaminen. Ympäristöministeriön laatiman Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivityksen lausuntokierros on päättynyt helmikuussa 2016. Molemmat kohteet ovat mukana päivityksessä. Olavinlinnan maisema-alue on päivityksessä laajentunut pohjoiseen ja sen uudeksi nimeksi esitetään Kyrönsalmen kulttuurimaisemaa.
Pihlajaveden luonnonsuojelualue	Valtioneuvoston asetus Saimaan luonnonsuojelualueista (2014)	Saimaan alueen saaristolunnon, saimaannorpan elinympäristön ja Etelä-Suomen järvi-, ranta-, metsä- ja kallioluonnon suojeleminen ja hoitaminen ja niiden eliöstön säilyttäminen luonnontilaisina ja niiden ekosysteemien häiriöttömän kehityksen turvaaminen tai ennalleen saattaminen, perinnemaisemien ylläpitäminen sekä retkeily, opetus ja tutkimus.
Pihlajavesi (RSO060042)	Rantojensuojeluohjelma	Ohjelma-alueiden säilyttäminen rakentamattomina ja luonnontilaisina sekä mm. saimaanhylyksen pesimäpaikkojen suojeleminen. Pihlajaveden rantojensuojeluohjelmakohteen pinta-ala on noin 15 909 ha.
Yksityiset luonnonsuojelualueet	YSA-kohteiden perustamispäätökset	Natura-alueella on 38 ELY-keskuksen (aik. ympäristökeskus) päätöksellä perustettua yksityistä luonnonsuojeluetta (YSA). Niiden perustamispäätöksillä toteutetaan valtakunnallista rantojen- ja vanhojen metsien suojeluohjelmaa, kaavoituksen suojeluvarauksia sekä Natura 2000-verkoston ja Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSO) suojelutavoitteita. Yksityisillä mailla on lisäksi kahdeksan Etelä-Savon ELY-keskuksen päätöksellä rajattua luonnonsuojelulain tarkoittamaa luontotyyppiä: LTA205964 (Vänkälänjärven länsipuoliset lehmusmetsiköt 1 ja 2), LTA204620 (Vänkäläisensaaren lehmusmetsikkö 1), LTA204621 (Vänkäläisensaaren lehmusmetsiköt 2-3), LTA205966 (Vänkäläisensaaren lehmusmetsikkö 4), LTA202802 (Tavin Hevossaaren lehmusmetsikkö), LTA201917 (Saunaniemen lehmusmetsikkö).

Yhteenveto
 Natura-alueen valtion maat on perustettu Pihlajaveden luonnonsuojelualueeksi valtioneuvoston asetuksella (VA441/2014). Yksityisiä luonnonsuojeluetta on 38. Niiden perustamispäätöksillä toteutetaan rantojen- ja vanhojen metsien suojeluohjelmaa, kaavoituksen suojeluvarauksia sekä Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelmaa (METSO). Yksityisillä mailla on lisäksi

kahdeksan luonnonsuojelulain tarkoittamaa luontotyyppin rajauspäätöstä (LTA).

Kaikki lehtojensuojeluohjelmakohteet kuuluvat valtion maille perustettuun Pihlajaveden luonnonsuojelualueeseen. Mustaniemen vanhojen metsien suojeluohjelmakohte on perustettu yksityiseksi luonnonsuojelualueeksi.

Natura-alueelle ulottuu osia kahdesta valtakunnallisesti arvokkaasta maisema-alueesta, Olavinlinnasta ja Kokonsaaresta (YM92+95). Kohteet ovat mukana myös arvokkaiden maisema-alueiden päivityksessä (MAPIO, YM2016).

4 Keskeiset suojelu- ja käyttöarvot

Sisältö	Lomakkeella kuvataan Natura-alueen keskeiset luonto-, kulttuuriperintö- ja käyttöarvot. Keskeisten arvojen määrittelyssä ja kuvaamisessa käytetään hyväksi lomakkeita 2 A ja B sekä apulomakkeistoa, joka sisältää HKS:n nykytilan kuvauksessa käytettävät HKS-lomakkeet 4-5, 6 B ja 8-12.		
Arvoluokka	Arvotyyppi	Arvon nimi	Kuvaus
1110- Luontoarvot	1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Kulttuuriympäristöt ja perinnemaisemat vaatelaine lajeineen	Pihlajaveden saaret on asutettu viimeistään 1500-luvulla. Kauan jatkunut saaristolaiskulttuuri, kaskeaminen, tervanpoltto, perinteinen maanviljelys ja laidunnus ovat jättäneet jälkensä Pihlajaveden luonnonympäristöön. Alueella on useita arvokkaita perinnemaisemia, mm. Koirsalo - Hietaniemi, Laurikkalan niityt, Karistaan kämpän ympäristö, Pesolansaari ja Hevossaaren metsälaitumet. Alueella esiintyy pienialaisesti direktiiviluontotyyppiä 'runsaalajiset kuivat ja tuoreet niityt', 'kosteat suuruuhoniityt' sekä 'hakamaat ja kaskilaitumet'. Alueella esiintyy erityisesti suojeltavaa idänkurhoa.
1110- Luontoarvot	1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Lehdot ja jalopuumetsät	Pihlajavedellä on useita arvokkaita lehtoja ja lehmusmetsiä. Turpon, Härkinsalon, Saukonsaaren ja Kongonpään lehdot kuuluvat valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan. Koirsalon lehto ja Huutsaaren lehdot ovat maakunnallisesti arvokkaita lehtoalueita. Kahdeksan lehmusmetsikköä on suojeltu luonnonsuojelulain mukaisina luontotyyppinä.
1110- Luontoarvot	1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Metsäiset luontotyytit	Pihlajavedellä esiintyy erittäin monipuolisesti erilaisia metsä- ja suoluontotyyppiä. Karuja kalliometsiä ja jyrkkiä kallioseinämiä on erityisesti rannoilla. Suot ovat yleensä pienialaisia korpijuotteja ja rämesoita. Suojaisissa lahdenperukoissa on pienialaisia rantaluhtia. Natura-alueen poikki kulkee myös monimuotoinen harjujakso pitkittäisharjuineen. Pitkään jatkuneen kulttuurivaikutuksen vuoksi luonnonmetsiä on kuitenkin suhteellisen niukasti.
1110- Luontoarvot	1111- Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Saimaannorppa	Saimaannorppa on erittäin uhanalainen (EN), erityisesti suojeltava, rauhoitettu, luontodirektiivin liitteen II priorisoitu ja liitteen IV laji. Pihlajavesi on tärkein ja sijainniltaan keskeinen saimaannorpan lisääntymisalue; koko saimaannorppakannasta liki kolmasosa elää Pihlajavedellä. Vuonna 2016 koko järvioltaan talvikannan kooksi arvioitiin 104-128 yksilöä, ja kuutteja syntyy vuosittain noin 26 kpl. Natura-rajauksen sisäpuolella arvioidaan elävän n. 80-105 saimaannorppaa.
1110- Luontoarvot	1117- Ekosysteemit (rakenne, toiminta)	Järvi- ja rantaluonto	Pihlajavesi edustaa monipuolisesti Järvi-Suomen itäosien vesi- ja rantaluontoa. Alue koostuu useista laajoista selkävesistä ja murrelaaksojen rikkomasta sokkeloisesta ja kalliorantaisesta saaristosta. Harjujen yhteydessä esiintyy myös komeita hiekkarantoja. Hydrologisesti erilaisiin osiin jakautuvalla Pihlajavedellä Puruvedeltä laskevat niukkahumuksiset ja vähäravinteiset vedet sekoittuvat Haukiveden humuspitoisempiin vesiin. Vedenlaatu on Pihlajavedellä erinoimainen. Vesistöissä elää uhanalaista kalalajistoa. Vesilinnusto koostuu tyypillisestä karujen suurjärvien lajistosta, lokki- ja tiirakoloniaita esiintyy suotuisimmilla pesimäluodoilla. Huomionarvoisia lintulajeja ovat mm. selkälokki ja kuhankeittäjä.
1120- Kulttuuriarvot	1121- Luonnon- ja kulttuurimaisemat	Kansallismaisema ja kulttuurihistoria	Pihlajavesi on yhdessä Olavinlinnan kanssa yksi Suomen 27 kansallismaisemasta. Natura-alue on yksi Savonlinnan seudun keskeisistä luontomatkailukohteista ja se kuuluu Saimaan luontomatkailun painopistealueelle. Pihlajavesi on Saimaan ydinaluetta, jolla korostuvat kesäaikainen vesiretkely ja luontomatkailu: omatoiminen matkaveneily, tilausristeilyt ja höyrylaivaliikenne. Alueella on runsaasti muinaisjäänöksiä ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita, jotka osaltaan kasvattavat retkeilyn ja matkailun vetovoimaa, mm. Kongonsaaren salpa-asema, Rapakon kivikautinen kalliomaalaus ja Ikonniemen Linnavuori. Valtion mailla sijaitsevalla Karistaan metsäkämpällä on maakunnallisesti merkittävää rakennushistoriallista arvoa.
1150- Virkistys- ja luontomatkailukäyttö	1151- Luonnon ja kulttuuri-kohteiden virkistyskäyttö	Lähivirkistys	Pihlajavesi on erittäin merkittävä lähivirkistyskohde alueen vakituisille ja vapaa-ajanasukkaille. Savonlinnan läheisyys korostaa lähivirkistysmerkitystä. Tärkeitä virkistysmuotoja paikallisille ovat kalastus, metsästys, vesiretkely ja (matka)veneily, marjastus ja sienestys. (34) Vaikka Pihlajaveden saariston asukasluvu on vähentynyt viime vuosikymmeninä voimakkaasti, vapaa-ajanasutus ja -käyttö on jatkuvasti kasvanut. Runsaan vapaa-ajanasutuksen vastapainona suojelualueiden luonnontilaiset, rakentamattomina säilyvät alueet turvaavat virkistyskäyttömahdollisuuksia myös tulevaisuudessa.

1170- Muut arvot	1171- Muut arvot		
------------------	------------------	--	--

5 Uhkat

Sisältö Lomakkeella arvioidaan uhkatekijöiden ja vaikuttavien rajoitteiden vaikutus kuhunkin Natura-alueen keskeiseen arvoon. Lisäksi lomakkeella osoitetaan uhkan ajallinen ja alueellinen kohdentuminen sekä esitetään sanallisesti uhkatekijän/rajoitteen vaikutus arvoihin. Arvokohtaisten tarkastelun pohjalta arvioidaan uhkatekijän/rajoitteen merkittävyys keskeisten arvojen muodostamaan kokonaisuuteen.

Uhkatekijä	Uhkan ajallinen ja alueellinen kohdentuminen					Keskeiset arvot							Vaikutuksen kuvaus	Merkittävyys			
	Aiempi maankäyttö	Nykyinen maankäyttö	Tuleva maankäyttö	Natura-alue	Ulkopuolinen alue	Kulttuuriympäristöt ja perinnemaisemat	Vaatalainen laajineen	Metsäiset luontotyypit	Lehdot ja jalopuumetsät	Saimaannorppa	Järvi- ja rantaluonto	Kansallismaisema ja kulttuurihistoria		Lähevirkistys	H - Suuri merkitys/vaikutus	M - Kohtalainen merkitys/vaikutus	L - Vähäinen merkitys/vaikutus
11340- K03.04 - Predaatio	X	X	X	X	X					M	M			Huonoina lumitalvina saimaannorpan kuutit ovat ilman pesäkinoksen suojaa alttiita petoeläimille. Pienpedot heikentävät vesilinnuston pesimätuloksia.		x	
9100- I01 - Haitalliset vieraslajit	X	X	X	X	X	M					M			Vierasperäiset pienpedot minkki ja supikoira heikentävät linnuston pesimätuloksia. Jättiputken esiintymät pitäisi saada alueelta hävitettyä. Laivaliikenteen mukana Saimaalle voi tulla uusia vieraslajeja.		x	
11200- K02 - Elollisen luonnon luontaiset muutosprosessit	X	X	X	X		H	L	M						Harjumetsien umpeenkasvu, lehtojen kuusettuminen, kulttuuriympäristöjen pusikoituminen.		x	
10130- J01.03 - Palojen puute	X	X	X	X			M							Tehokkaan palontorjunnan myötä luontaiset metsäpalot ovat vähentyneet, mikä vaikuttaa mm. puulajisuhteisiin ja edesauttaa harjujen ja paahdeympäristöjen umpeenkasvua.		x	
10250- J02.05 - Veden patoaminen tai säännöstely	X	X	X	X	X					L				Saimaan vedenpinnan säännöstely saimaannorpan pesimäaikaan voi haitata pesintää.			x

7510- G05.01 - Tallaaminen, kuluminen, liikakäyttö	X	X	X	X				L						Erityisesti alueen kallioluontotyypit ovat alttiita retkeilykäytön aiheuttamalle kulumiselle.			x
7130- G01.03 - Maastoliikenne	X	X	X	X	X					M				Suunnittelualueella on noin 35 km jäätilanteen salliessa ylläpidettäviä jääteitä. Myös jäätieverkoston ulkopuolella liikutaan paikoin moottorikelkoilla, mönkijöillä sekä lumi- ja jäätilanteen salliessa myös autoilla. Lähellä rantoja kulkeminen voi haitata saimaannorppan pesintää. Pihlajaveden vesistö on virtainen, ja jäällä liikkuminen on monin paikoin riskialtista etenkin heikkojäisinä talvina.		x	
14300- U - Tuntematon uhka tai paine	X	X	X	X	X					M				Sattuman vaikutus on Pihlajavedellä pienempi kuin muilla Saimaan osa-alueilla, sillä norppia on suhteellisesti enemmän.		x	
5130- E01.03 - Haja-asutus	X	X	X	X						L	L			Talviaikainen liikkuminen rannoilla, moottorikelkkailu, hajakuormitus.			x
13110- M01.01 - Lämpötilan muutokset	X	X	X	X	X	L	L	L	H	M		L		Ilmaston lämpeneminen on merkittävin ja laajavaikutteisoin uhka, joka todennäköisesti vaikuttaa pitkällä aikavälillä kaikkiin alueella esiintyviin lajeihin ja luontotyyppeihin, joko suoraan tai välillisesti. Ilmastonmuutoksen myötä esimerkiksi saimaannorppaan kohdistuu pesimäaikaisten lumiolosuhteiden heikentymisen myötä kokonaan uusia uhkia, kuten nisäkäspetojen saalistus. Myös jäällä liikkumisesta aiheutuvan häiriön vaikutus kuuttien pesäpoikasvaiheen kehitykseen todennäköisesti korostuu ilmastonmuutoksen myötä. Talvitulvat voivat heikentää veden laatua.	x		

4500- D05 - Alueelle pääsyn helpottuminen	X	X	X	X					L	L		Pihlajaveden ydinosat ovat ympärivuotisesti laajalti saavutettavissa kattavan jäätieverkoston, teiden, siltojen ja lauttojen ansiosta (pl. virtapaikat). Rauhallistakin aluetta on kuitenkin suhteellisen paljon. (vrt. Haukivesi).			x
10210- J02.01 - Maantäyttö ja -kuivatus (ml. ojitus)	X			X				L				Aiempi ojitus on heikentänyt suoluontotyyppien edustavuutta.			x
6210- F02.01 - Ammattikalastus, passiivinen (verkot, pitkäsiima ym.)	X	X	X	X	X				M	L		Pihlajavedellä kalastaa ammatikseen edelleen säännöllisesti noin 10 - 15 ammattikalastajaa. Kalastuslain muutoksen myötä yli 8 verkolla kalastavien on rekisteröidyttävä kaupalliseksi kalastajiksi, eikä kaupallisena kalastajana toimiminen ole sidoksissa kalastuksesta saataviin tuloihin. Osa nykyisistä harrastajakalastajista luetaan jatkossa ammattikalastajiksi. Kalastuksella on vaikutuksia myös uhanalaisen kalalajiston menestymiseen.		x	
5140- E01.04 - Muut asumismuodot (esim. loma-)	X	X	X	X	X				M	M		Pihlajaveden seudun vapaa-ajanasutus on tiheää ja Natura-rajauksen ulkopuolella on vielä runsaasti rakennusoikeuksia. Pihlajavedellä norppien määrä on suhteellisesti suuri, joten poikas- ja makuupesä on tiheässä ja häiriövaikutus korostuu. Vapaiden rantojen väheneminen heikentää norpan ja linnuston pesimismahdollisuuksia. Ympärivuotiseksi varusteltujen vapaa-ajanasuntojen käyttöaika laajenee myös talviaikaan, jolloin jäällä liikkuminen lisää häiriötä norpan pesimäaikaan. Vesistön nuhraantuminen		x	

												lisääntyy.			
2200- B02 - Metsänhoito ja sen vaikutukset yleisesti (metsien ikärakenteen muuttuminen tasaikäiseksi ja -rakenteiseksi)	X	X	X	X		L	M	M		L	L	Suojelualueiden aiempi metsätaloustaloustyö on muuttanut voimakkaasti metsäisten luontotyyppien luontaista ikärakennetta ja puulajisuhteita. Metsät ovat kauttaaltaan varsin tasarakenteisia ja luonnonmetsää on niukasti. Perinnebiotooppeja on metsitetty. Osalla YSA-kohteita sekä perustamattomilla alueilla metsätaloutta harjoitetaan edelleen. Harjumetsissä hyvin suunnitelluilla hakkuilla voi olla myös myönteisiä vaikutuksia. Maanmuokkauksella ja metsäjoituksilla voi olla paikallista rehevöittävä vaikutusta ranta-alueilla.		x	
6230- F02.03 - Virkistyskalastus	X	X	X	X	X				H	L		Hukkuminen kalanpyydykseen (verkot, katiskat ilman nielurajoitinta) on saimaannorpan merkittävien yksittäinen tunnettu kuolinsyy. Natura-alueeseen kuuluvat vedet ovat kevätikaisten verkkokalastusrajoitusten piirissä. Valtion vesialueilla verkkokalastus on kielletty.	x		
7500- G05 - Muu haitallinen ihmistoiminta (esim. ilkivalta, häirintä, ml. vedenalainen)	X		X	X			L			L	L	Kallioluontotyyppien talleantuminen, lintujen pesimäaikainen häiriö, villit tulipaikat, ilkivalta kulttuurikohteilla jne.			x
7100- G01 - Urheilu-, virkistys- ja muu vapaa-ajan toiminta	X	X	X	X					L	L		Rantautuminen tai veneily / melominen liian lähellä rantaa keväisin ja alkukesällä voi häiritä lintujen pesintää ja saimaannorpan keväistä karvanvaihtoa. Talvella hiihtäminen ja muu kulkeminen rannoilla voi aiheuttaa häiriötä saimaannorpan pesinnälle ja imetvkselle. Pihlaja-vedellä on			x

														kuitenkin kattava retkisatamaverkosto, joka ohjaa virkistyskäyttöä tiettyihin paikkoihin. Vesistön virtaisuus puolestaan vähentää talvikäyttöä.			
4320- D03.02 - Laivaväylät		X	X	X	X				M	M				Kemikaali- / öljyonnetumuuden riski Saimaan syväväylällä ja syväväylän mahdollinen ympärivuotinen käyttö. Suunniteltu uusi väylä Punkaharjulta Lappeenrantaan kulkisi alueen halki, vaikutukset norppaan suuria. Aaltovaikutus kiihdyttää rantojen eroosiota ja aiheuttaa riskin rantaviivassa pesivien lintujen pesien huuhtoutumiselle. Mahdollisten öljy- ja kemikaalituhojen haittojen minimointiin pyritään varautumaan mm. SÖKÖ-Saimaa -hankkeessa, jossa laaditaan toimintamalli öljyvahingon torjuntaan sisävesillä yhteistyössä viranomaisten ja asiantuntijoiden kanssa. Hankkeen toimenpiteet kohdennetaan Saimaan syväväylän tunnistettuihin riskikohteisiin ja suojelemaan. (35)		x	
6220- F02.02 - Ammattikalastus; aktiivinen (troolaukset ym)	X	X	X	X	X				M	L				Aktiivisen ammattikalastuksen aiheuttama uhka saimaannorpalle on pyyntimenetelmien vuoksi lievempi kuin virkistyskalastuksen.		x	
1430- A04.03 - Perinteisten laidunmaiden hylkääminen	X	X	X	X		H					L			Alueen perinnebiotoopit vaativat jatkuvaa hoitoa säilyäkseen.		x	
8100- H01 - Pintavesien saastuminen	X	X	X	X	X				L	L				Pihlajaveden tila on toistaiseksi erinomainen, eikä merkittäviä veden laatuun vaikuttavia uhkia ole tiedossa			x

																Uudistushakkuiden, kunnostusojitusten ja kasvatuslannoitusten lisääntyminen ja tihevä vapaa-ajanasutus voivat paikallisesti lisätä pintavesien kuormitusta ja nuhraantumista.			
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--

Merkittäviä (H tai M) uhkatekijöitä tai vaikuttavia rajoitteita yhteensä	3	2	2	9	5	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---

Keskeisten arvojen kokonaisuuteen kohdistuvia merkittäviä (H tai M) uhkatekijöitä tai vaikuttavia rajoitteita yhteensä	14
---	----

6 NATURA-alueiden tilan arviointi: arvojen nyky- ja tavoitetilä

Tämäkertaisen NATA-arvioinnin kirjaukset

Arvotyyppi	Arvon nimi	Arvon nykytila	Tavoite	Mittariluokka	Mittarin tarkennus	Mittarin nykyarvo (teksti)	Mittarin nykyarvo (num)	Yksikkö
1111- Luontodirektiivin luontotyypit ja lajit	Kulttuuriympäristöt ja perinnemaisemat vaatelaine lajeineen	Epäsuotuisa, ennallaan	Ennallaan	Indikaattori- tai muun lajin/-ien runsaus/populaatiokoko (yks., pari)	Fertiilien versojen määrä v. 2016		137	Yksilö, yks.
1111- Luontodirektiivin luontotyypit ja lajit	Lehdot ja jalopuumetsät	Epäsuotuisa, ennallaan	Ennallaan	Luontodirektiivin luontotyyppien yhteispinta-alan edustavuusjakauma	Luontotyyppien "Boreaaliset lehdot" edustavuusjakauma	Lehdot: Er. 2,9 %, H 32,9 %, M 50,2 %, EiM 13,9 %		Prosentti, %
1111- Luontodirektiivin luontotyypit ja lajit	Metsäiset luontotyypit	Epäsuotuisa, parantunut	Parantunut	Luontodirektiivin luontotyyppien yhteispinta-ala (ha)	Luontotyyppien "Boreaaliset luonnonmetsät" pinta-ala (SAKTI)		60,24	Hehtaari, ha
1111- Luontodirektiivin luontotyypit ja lajit	Saimaannorppa	Epäsuotuisa, parantunut	Parantunut	Luontodirektiivin (liitteen II) lajin/-ien runsaus/populaatiokoko (yks.)	Pihlajavedellä vuosittain syntyvien kuuttien määrä keskimäärin		26	Kappale, kpl
1111- Luontodirektiivin luontotyypit ja lajit	Saimaannorppa	Epäsuotuisa, parantunut	Parantunut	Luontodirektiivin (liitteen II) lajin/-ien runsaus/populaatiokoko (yks.)	Saimaannorpan talvikannan koko v. 2016 (yli 1-vuotiaat yksilöt), ml. Naturen ulkopuolinen Pihlajavesi	104-128		Yksilö, yks.
1117- Ekosysteemit (rakenne, toiminta)	Järvi- ja rantaluonto	Suotuisa, ennallaan	Ennallaan	Pintavesien ekologinen tila (VPD-luokitus)	Pintavesien ekologinen tila	Erinomainen		
1121- Luonnon- ja kulttuurimaisemat	Kansallismaisema ja kulttuurihistoria	Suotuisa, ennallaan	Ennallaan		Ei mittaria			
1151- Luonnon ja kulttuurikohteiden virkistyskäyttö	Lähivirkistys	Suotuisa, ennallaan	Ennallaan	Kävijätyytyväisyys (indeksi) suojele- ja virkistysalueilla	Retkisatamia käyttävien kävijöiden kävijätyytyväisyysindeksi (kävijätutkimus), asteikko 1-5	Kävijätutkimus v. 2007	4,15	

Arvojen tilaindeksi

Luontoarvot	1,8
Muut arvot	3,0
Kaikki arvot	2,1

Tarkennukset ja lisätiedot

Pihlajaveden Natura-alue on sijainniltaan keskeinen ja yhdessä Haukiveden kanssa tärkein saimaannorpan lisääntymisalue. Direktiiviluontotyypeistä perinnebiotooppien nykytilan ylläpito vaatii jatkuvia hoitoimia. Myös lehdossa on jatkuvaa toimenpidetarvetta. Suojeltujen alueiden luonnonmetsien ja soiden tila on aiemman metsätalouskäytön vuoksi heikentynyt, mutta luonnonmetsien määrä tulee ajan myötä kasvamaan luontaisen sukcession (mm. myrskytuhot) edetessä. Pintavesien ekologinen tila on koko alueella erinomainen, jollaisena se myös pyritään säilyttämään.

NATA-arvioinnin seuranta									
NATA-arvioinnin seurannan ajankohta:						Edellisen NATA-arvioinnin tekemisen ajankohta:			21.12.2016
Arvotyyppi	Arvon nimi	Arvon nykytila	Tavoite	Mittariluokka	Mittarin tarkennus				
1111-Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Kulttuuriympäristöt ja perinnemaisemat vaateaine lajeineen	Epäsuotuisa, ennallaan	Ennallaan	Indikaattori- tai muun lajin/-ien runsaus/populaatiokoko (yks., pari)	Fertiilien versojen määrä v. 2016	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
							137	Yksilö, yks.	
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite
1111-Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Lehdot ja jalopuumetsät	Epäsuotuisa, ennallaan	Ennallaan	Luontodirektiivin luontotyyppien yhteispinta-alan edustavuusjakauma	Luontotyyppien "Borealiset lehdot" edustavuusjakauma	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
						Lehdot: Er. 2,9 %, H 32,9 %, M 50,2 %, EiM 13,9 %		Prosentti, %	
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite
1111-Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Metsäiset luontotyytit	Epäsuotuisa, parantunut	Parantunut	Luontodirektiivin luontotyyppien yhteispinta-ala (ha)	Luontotyyppien "Borealiset luonnonmetsät" pinta-ala (SAKTI)	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
							60,24	Hehtaari, ha	
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite
1111-Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Saimaannorppa	Epäsuotuisa, parantunut	Parantunut	Luontodirektiivin (liitteen II) lajin/-ien runsaus/populaatiokoko (yks.)	Pihlajavedellä vuosittain syntyvien kuuttien määrä keskimäärin	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
							26	Kappale, kpl	
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite
1111-Luontodirektiivin luontotyytit ja lajit	Saimaannorppa	Epäsuotuisa, parantunut	Parantunut	Luontodirektiivin (liitteen II) lajin/-ien runsaus/populaatiokoko (yks.)	Saimaannorppan talvikannan koko v. 2016 (yli 1-vuotiaat yksilöt), ml. Naturen ulkopuolinen Pihlajavesi	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
						104-128		Yksilö, yks.	
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite

1117- Ekosysteemit (rakenne, toiminta)	Järvi- ja rantaluonto	Suotuisa, ennallaan	Ennallaan	Pintavesien ekologinen tila (VPD-luokitus)	Pintavesien ekologinen tila	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
						Erinomainen			
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite
1121- Luonnon- ja kulttuurimaisemat	Kansallismaisema ja kulttuurihistoria	Suotuisa, ennallaan	Ennallaan		Ei mittaria	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite
1151- Luonnon ja kulttuurikohteiden virkistyskäyttö	Lähivirkistys	Suotuisa, ennallaan	Ennallaan	Kävijätyytyväisyys(indeksi) suojelu- ja virkistysalueilla	Retkikatamia käyttävien kävijöiden kävijätyytyväisyysindeksi (kävijätutkimus), asteikko 1-5	Lähtöarvo teksti	Lähtöarvo num	Yksikkö	
						Kävijätutkimus v. 2007	4,15		
						Seuranta-arvo teksti	Seuranta-arvo num	Yksikkö	Toteutuuko tavoite

Arvojen tilan kehittymiselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen

Kokonaisarvio	Kuvaus

7 Tarvittavat toimenpiteet ja suunnittelutarve

Sisältö Lomakkeella listataan kunkin keskeisen arvon tavoitetilan edellyttämät toimenpiteet ja kuvataan sanallisesti niiden muodostama kokonaisuus. Lisäksi kuvataan muita tarvittavia toimenpiteitä sekä aiemmin tehtyjä toimenpiteitä ja aiempien suunnitelmien toteutumista. Toimenpidetarpeiden ja muiden tietojen pohjalta arvioidaan suunnittelun tarve ja sen kiireellisyys.

	Kulttuuriympäristöt ja perinnemaisemat vaateilaine lajeineen	Lehdot ja jalopuumetsät	Metsäiset luontotyypit	Saimaannorppa	Järvi- ja rantaluonto	Kansallismaisema ja kulttuurihistoria	Lähevirkistys	Keskeiset arvot yhteensä	Muut toimenpidetarpeet
Uhkien määrä	3	2	2	9	5	0	0	14	
Arvon nykytila	Epäsuotuisa, ennallaan	Epäsuotuisa, ennallaan	Epäsuotuisa, parantunut	Epäsuotuisa, parantunut	Suotuisa, ennallaan	Suotuisa, ennallaan	Suotuisa, ennallaan		
Arvon tavoitetila	Ennallaan	Ennallaan	Parantunut	Parantunut	Ennallaan	Ennallaan	Ennallaan		

Toimenpidelajit								Lisätarve painoarvo	
12- Metsän ennallistaminen			lisätarve					1	
17- Harjun paahdealueen hoito			lisätarve					1	
18- Avoimen perinneympäristön hoito	jatkua nykytaso							0	
19- Puustoisien perinneympäristön hoito	jatkua nykytaso							0	
20- Lehtolajiston hoito		lisätarve						1	
21- Jalopuiden hoito		lisätarve						1	
23- Muun lajin elinympäristön hoito, lisäksi tekstikenttään laji	jatkua nykytaso							0	
26- Haitallisen lajin vähentäminen/poisto	merkittävä lisätarve				jatkua nykytaso			2	
34- Seuranta				jatkua nykytaso				0	
42- Rakennusperinnön hoito						jatkua nykytaso		0	
45- Maiseman hoito						jatkua nykytaso		0	
51- Opastusaineiston laatiminen ja ylläpito (painettu aineisto, verkkosivut)				lisätarve				1	
67- Palveluvarustuksen ylläpito ja kunnostus							jatkua nykytaso	0	
74- Kalastuksen säätely				jatkua nykytaso				0	

85- Kiinteistönmuodostamistoimet				lisätarve				1
96- Valvonta (mm. erävalvonta)				jatkuva nykytas				0
97- Edunvalvonta				jatkuva nykytas				0
98- Sidosryhmäyhteistyö (ml. yhteistyö maanomistajien kanssa)				jatkuva nykytas				0
Toimenpiteet yhteensä	4	2	2	7	1	2	1	

Keskeisten arvojen tavoitetilan edellyttämät toimenpiteet	<p>Saimaannorpan pesimärauhan turvaamiseksi on tärkeää jatkaa sidosryhmäyhteistyötä ja viestintää sekä kaavoittamisen edunvalvontaa. Erityisen tärkeää on viestiä selkeästi pesimäaikaisista rajoitusalueista ja liikkumissuosituksista (esim. esitekartta). Pihlajaveden luonnonsuojelualueen kiinteistönmuodostus on toistaiseksi tekemättä. Kalastusrajoitusten ja paikallisen sidosryhmäyhteistyön jatkaminen on tärkeää kalanpyydyskuolleisuuden minimoimiseksi. Säännöllisen erävalvonnan jatkaminen tulee turvata. Vähälumisina talvina norpan pesinnän onnistumista voidaan helpottaa apukinoksia tekemällä. Saimaannorpan kannanseuranta jatketaan. Yhteistyötä alueen metsästäjien kanssa jatketaan vierasperäisten pienpetojen vähentämiseksi.</p> <p>Lehtoihin istutettua havupuustoa on edelleen tarpeen poistaa lehtokasvillisuuden ja lehmusten hoitona. Pihlajavesi kuuluu Saimaan palojatkumoalueeseen ja aiemmin metsätalouksikäytössä olleilla suojelualueilla ennallistamispolto ovat tehokkaita luontaisen sukcession käynnistäjinä. Etenkin harjumetsissä ne ovat oleellinen osa luontotyypin dynamiikkaa. Perinnemaisemien hoito vaatii jatkuvaa työtä, samoin kuin idänkurhon esiintymän ylläpito. Haitallinen vieraslaji, jättiputki, on hävitettävä alueelta.</p> <p>Alueella sijaitsevan kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuskannan tilaa ja Kongonsaaren salpa-aseman päiväretkikohdetta seurataan säännöllisesti.</p>
Muut tarvittavat toimenpiteet ja niiden perusteet	
Aiemmin tehdyt toimenpiteet ja aiempien suunnitelmien toteutuminen	<p>Pihlajaveden Natura-alueelle on laadittu useita toimenpidesuunnitelmia, jotka on toteutettu lähestulkoon kokonaan. Toimenpiteitä on tehty yhteensä n. 450 ha alalla.</p> <p>Pihlajaveden luonnonsuojelualueelle on annettu syksyllä 2016 järjestysääntö, jolla saatettiin voimaan hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetyt liikkumisrajoitusalueet. Rajoitusalueet on merkitty maastoon.</p>

Suunnittelutarve:	Kiireellisyys	Lisätietoja
2- HKS laadittu ja ajantasainen		<p>Natura-alueella on ajantasainen HKS ja TPS:ia. Pienimuotoisempia luontotyyppien hoitotoimia voidaan jatkossa toteuttaa työkohdesuunnittelun myötä hoito- ja käyttösuunnitelman linjausten ja aiempien toimenpidesuunnitelmien mukaisesti.</p> <p>Pihlajaveden keskiosan yleiskaava on päivitettävänä. Alueella on runsaasti metsätalouksikäytössä olevia yksityismaita, ja metsänkäyttöilmoituksista annetaan lausunto tarvittaessa.</p>

8 Lähteet

Viittaus -kenttään merkitään numero, joka viittaa ko. lähteeseen. Numerot merkitään lomakkeiden tekstiin yläindekseinä. Lähdeluetteloon kirjataan sekä julkaistut että julkaisemattomat lähteet (esim. julkaisemattomat raportit ja suulliset tiedonannot).

Viittaus	Tekijä(t)	Aineiston tai julkaisun nimi	Julkaisutiedot	Julkaisuvuosi
01	Savonlinnan kaupunki	Punkaharjun Pihlajaveden osayleiskaavan muutos, ehdotus 30.9.2016	Sähköinen aineisto: http://www.savonlinna.fi/asukas/kaavoitus , luettu 22.11.2016	2016
02	Etelä-Savon maakuntaliitto	Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaavan ehdotus. Nähtävillä 28.9.-28.10.2016.	Etelä-Savon maakuntaliitto. Sähköinen aineisto: http://www.esavo.fi/vaihemaakuntakaava2	2016
03	Savonlinnan kaupunki	Ajankohtaiset kaava-aineistot	http://www.savonlinna.fi/asukas/kaavoitus	
04	Ympäristöministeriö	Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista ja Valtioneuvoston päätös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta.	Ympäristöministeriö 30.11.2000 / 13.11.2008. Sähköinen julkaisu: www.ymparisto.fi/download/noname/%7BA2516D1A-DF52-4E0B-A00CE2DDC51EF440%7D/59386	2009
05	Kovanen K. (toim.)	VAT Vuoksi. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet Vuoksen vesistöalueella.	Etelä-Savon ympäristökeskuksen raportteja 4 / 2007. Etelä-Savon ympäristökeskus. Mikkeli.	2007
06	FCG Planeko Oy	Saimaan ja Siikajärven alueen rantaosayleiskaava. Kaavaselostus 31.1.2009.	Sulkavan kunta. Sähköinen aineisto: http://www.sulkava.fi/asukkaat/rakennus/kaavoitus/rantaosayleiskaavat/#s , luettu 22.11.2016	2009
07	Etelä-Savon maakuntaliitto	Etelä-Savon maakuntakaava.	Etelä-Savon maakuntaliitto, sähköinen aineisto: www.esavo.fi/etela-savon_maakuntakaava#Etelä-Savon maakuntakaava (2010)	2010
08	Etelä-Savon maakuntaliitto	Etelä-Savon 1. vaihemaakuntakaava	Etelä-Savon maakuntaliitto. Sähköinen aineisto: http://www.esavo.fi/etela-savon_maakuntakaava#Etelä-Savon 1. vaihemaakuntakaava (2016)	2016
09	Kurikka, T.	Pihlajaveden Hevossaaren idänkurhoesiintymän hoitosuunnitelma ja metsien ennallistamissuunnitelma	Metsähallituksen julkaisematon raportti. 19 s.	2003
10	Heiskanen, I.	Pihlajaveden ennallistamisen ja luonnonhoidon toimenpidesuunnitelma	Metsähallituksen julkaisematon raportti. 44 s.	2005

11	Heiskanen, I. & Niiranen, M.	Pihlajaveden ennallistamisen ja luonnonhoidon toimenpidesuunnitelma 2	Metsähallituksen julkaisematon raportti. 35 s.	2007
12	Heiskanen I., Liukko H., Vilén A.	Pihlajaveden erätaloussuunnitelma	Metsähallitus, Etelä-Suomen luontopalvelut. Julkaisematon toimenpidesuunnitelma.	
13	Laukkanen M.	Saimaan suojelualueiden luontomatkailusuunnitelma	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 64. Metsähallitus, Vantaa.	2009
14	Ympäristöministeriö	Saimaannorpan suojelun strategia ja toimenpidesuunnitelma.	Ympäristöministeriö 30.11.2011. Luontoympäristöosasto. Sähköinen julkaisu: www.ymparisto.fi/download/noname/%7BCD1D818B-2D42-4A67-A4C4-9947DA9A6666%7D/57346	2011
15	Metsähallitus	Pihlajaveden Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma	Vahvistamaton luonnos. Hyväksytty Metsähallituksessa 30.12.2011.	
16	Niiranen, M.	Savonlinnan Mökki-Sauvan luonnonsuojelualueen luonnonhoitosuunnitelma	Metsähallitus, Luontopalvelut	2010
17	Maukonen E., Nykänen S., Laitinen J., Manninen S., Huttunen J., Kammonen A., Leskinen J., Salmi J., Jämsä J. (toim.)	Itä-Suomen luonnonvarasuunnitelma. Kausi 2008-2017.	Metsähallituksen metsätalouden julkaisuja 61. Metsähallitus. Vantaa.	2008
18	Pöyry Finland Oy	Savonlinnan seudun aluerakennemalli 2030. Aluerakennemalli ja toteuttamisohjelma 23.4.2013.	Savonlinnan yrityspalvelut Oy. Sähköinen julkaisu: http://www.savonlinna.fi/filebank/4802-Savonlinnan_seudun_aluerakennemalli_ja_toteuttamisohjelma_(2).pdf	2013
19	Ympäristöministeriö	Arvokkaat maisema-alueet: maisema-alueityöryhmän mietintö II	Ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto, Työryhmän mietintö 66/1992. Sähköinen julkaisu: https://helda.helsinki.fi/handle/10138/29087	1992
20	Ympäristöministeriö	Valtioneuvoston periaatepäätös maisema-alueista ja maisemanhoidon kehittämisestä 5.1.1995	Ympäristöministeriö, 23.1.1995. Dnro 1/500/95. Sähköinen julkaisu: http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Maisemat/Arvokkaat_maisemaalueet	1995
21	Ympäristöministeriö	Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet	MAPIO-työryhmän ehdotus. Sähköinen aineisto: http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Ymparistoministerio_kuulee_ehdotuksista_(37446)	2016
22	Heikkilä T., Mansikka M., Strandell C. (toim.)	Kansallismaisema	Ympäristöministeriö, alueidenkäytön osasto, Helsinki. Ympäristöministeriön kansallismaisematyöryhmä. Sähköinen aineisto: http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Maisemat/Kansallismaisemat	1993
23	Ympäristöministeriö	Rantojensuojeluohjelman alueet	Ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto: Selvitys 97/1991.	1991

24	Anon.	Valtioneuvoston asetus eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla	VA 259/2016. www.finlex.fi	2016
25	Metsähallitus, luontopalvelut	SAKTI (Suojelualueiden kuviotietojärjestelmä)		
26	Suomen ympäristökeskus	Yhteenveto 2007 ja 2013 luontotyyppiraportoinneista	http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Luontotyyppit/Luontodirektiivin_luontotyyppit/Luontodirektiivin_luontotyyppiraportit	2014
27	Hänninen-Valjakka, K.	Etelä-Savon perinnemaisemat	Alueelliset ympäristöjulkaisut 87. Etelä-Savon ympäristökeskus. Mikkeli. 147 s.	1998
28	Lehtojensuojelutyöryhmä	Lehtojensuojelutyöryhmän mietintö	Ympäristöministeriö, komiteamietintö 1988:16	1989
29	Metsähallitus, luontopalvelut	LajiGis-lajistotietojärjestelmä		
30	Suomen ympäristökeskus	Hertta (Eliölajitietojärjestelmä)		
31	Suomen ympäristökeskus	Yhteenveto 2007 ja 2013 lajiraportoinneista	http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Luonto_ja_lintudirektiivien_lajit/Luontodirektiivin_lajiraportit	2014
32	Sipilä, T., Kokkonen, T. & Koskela, J.	The growth of the Saimaa ringed seal population is unstable	Esitelmän tiivistelmä, 20. Marine Mammal Biennial	2013
33	Yrjölä, R., Tanskanen, A. & Sarvanne, H.	Pihlajaveden linnustoselvitys vuonna 2006	Metsähallitus, Luontopalvelut	2006
34	Halme T.	Pihlajaveden Natura 2000-alueen kävijätutkimus 2007	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 102. Metsähallitus, Vantaa.	2008
35	Kymenlaakson ammattikorkeakoulut	SÖKÖ-Saimaa -hanke: Öljyntorjunnan toimintamalli Saimaan syväväylälle.	Sähköinen aineisto: http://www.kyamk.fi/Ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4lle/Projektit/%C3%96ljyntorjuntahankkeet/S%C3%96K%C3%96Saimaa/ , luettu 30.11.2016	

Liite 1. Kooste yksityisten luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä

Tunnus	Nimi	Rauhoitusvuosi	Pinta-ala (ha)	Metsätalous	Ojitus ja ojien perkaus	Maa-ainesten otto ja kaivostoiminta	Rakennusten, teiden rakentaminen	Ruoppaus	Ratsastus	Maastopyöräily	Koiravaljakkoajelu	Suunnistus- ja muu kilpailu ja harj.	Maastotapahtumat, järj. leirit	Leirytyminen	Eiäinten tappaminen tai pyydystäminen	Kasvien tai kasvosien ottaminen (pl marjat ja sienet)	Kaikki metsästy	Pienriistan metsästy	Vesilintujen metsästy	Pienpetojen pyynti	Hirven metsästy	Hirven ajo	Pilkkiminen ja onkiminen	Muu kalastus	Maanviljely (pl.laidunnus)	Maastoliikenne sulan maan aikaan	Moottorivenely, vesiskootteriajelu	Moottorikelkailu	Alueella on maanomistajalle sallittuja toimia	Alueella on ELY-keskuksen luvalla sallittuja toimia	Määräysten uusimistarve
YSA063657	MUSTANIEMEN LUONNONSUOJELUALUE	1997	35,73	x	x	x	x	x					x	x	x	x								x	x		x	x	x	x	
YSA063746	ETTEISLAHDEN LUONNONSUOJELUALUE	1997	0,24		x	x	x	x																					x	x	
YSA065878	KOKONSAAREN LUONNONSUOJELUALUE	1998	33,77		x	x	x	x																	x		x	x	x		
YSA065879	RÄMÄLÄ 7:4	1998	8,21		x	x	x	x																	x		x	x	x		
YSA065884	PIHLAJAVESI 1/99	1999	25,13	x	x	x	x	x								x									x		x	x	x		
YSA065890	PIHLAJAVESI 2/99	1999	46,10		x	x	x	x																	x		x	x	x		
YSA065891	PIHLAJAVESI 3/99	1999	43,96	x	x	x	x	x								x									x		x		x		
YSA065892	PIHLAJAVESI 4/99	1999	17,70		x	x	x	x																	x		x		x		
YSA065893	PIHLAJAVESI 5/99	1999	28,14	x	x	x	x	x								x									x		x		x		
YSA065894	PIHLAJAVESI 6/99	1999	3,86		x	x	x	x																	x		x	x	x		
YSA065907	PIHLAJAVESI 7/99	1999	16,60		x	x	x	x																	x		x	x	x		
YSA065911	PIHLAJAVESI 8/99	1999	1,20	x	x	x	x	x								x									x		x	x	x		

YSA065930	PIHLAJAVESI 1/00	2000	9,41		x	x	x	x															x		x	x	x	
YSA065954	PIHLAJAVESI 2/00	2000	8,93		x	x	x	x															x		x	x	x	
YSA065956	PIHLAJAVESI 3/00	2000	67,64		x	x	x	x															x		x	x	x	
YSA065974	PIHLAJAVESI 1/01	2001	19,38	x	x	x	x	x						x									x		x		x	
YSA066011	PIHLAJAVESI 1/02	2002	5,75	x	x	x	x	x						x									x		x	x	x	
YSA201676	Murtosaari	2005	6,53		x	x	x	x															x		x	x	x	
YSA201687	Akkosaari	2005	3,48		x	x	x	x															x		x	x	x	
YSA202502	Kalmaluodon luonnonsuojelualue	2006	0,65		x	x	x	x															x		x	x	x	
YSA203001	Tinniemen luonnonsuojelualue	2007	1,51		x	x	x	x															x		x	x	x	
YSA203244	Haukkaranta	2007	20,40		x	x	x	x															x		x	x	x	
YSA203959	Nenäniemen luonnonsuojelualue	2008	11,09		x	x	x	x																			x	
YSA204027	Pikku Laitinen	2008	1,52		x	x	x	x															x		x	x	x	
YSA204091	Läpsyöstön luonnonsuojelualue	2008	4,17		x	x	x	x																		x	x	
YSA204167	Pöllän koti luonnonsuojelualue	2008	0,50		x	x	x	x																			x	
YSA204926	Haukilahdenniemi	2009	4,03		x	x	x	x																			x	
YSA206480	Haukilahden luonnonsuojelualue	2011	1,53	x	x	x	x	x						x									x		x		x	
YSA206687	Koirsalon suojelumetsä	2011	24,36	x	x	x	x	x						x									x		x		x	
YSA206689	Koirsalon norpansuojelualue	2011	10,15		x	x	x	x															x		x		x	
YSA206883	Hietakankaan luonnonsuojelualue	2012	0,30	x	x	x	x	x						x									x		x		x	
YSA206903	Ruunakorven lähteikkö	2012	2,26	x	x	x	x							x	x								x		x		x	
YSA207341	Mustikkasaaren suojelualue	2012	4,02		x	x	x	x																			x	
YSA207542	Sikosaaren suojelualue	2013	11,12		x	x	x																				x	
YSA207543	Vänkäläisensaaren suojelualue	2013	34,86		x	x	x																				x	
YSA207891	Kotakallio	1900	0,81		x	x	x	x																			x	
YSA232767	Karteikon luonnonsuojelualue	2015	3,06	x	x	x	x	x						x									x		x		x	
YSA234975	Väistönsaaren luonnonsuojelualue	2016	47,00		x	x	x	x																			x	x

Tunnus	Nimi	Lisätietoja
YSA063657	MUSTANIEMEN LUONNONSUOJELUALUE	Karjan laiduntaminen kielletty
YSA204091	Läpsyöstön luonnonsuojelualue	Osiolla A vain rakentaminen on kielletty.

YSA206687	Koirsalon suojelumetsä	Olemassa olevien johdinlinjojen ylläpito ja siihen liittyvä liikkuminen moottoriajoneuvoilla on sallittu.			
YSA206883	Hietakankaan luonnonsuojelualue	Alueella nro 3 olevan vanhan soramontun käyttö heinäjätteen kompostointialueena, sekä siihen liittyvä moottoriajoneuvoilla liikkuminen on sallittu.			
YSA234975	Väistönsaaren luonnonsuojelualue	Ei näy vielä SATJ:ssä.			
Tunnus	Nimi	Liikkumisrajoitus alkaa	Liikkumisrajoitus päättyy	Liikkumisrajoitusala (ha)	Lisätietoja
YSA065956	PIHLAJAVESI 3/00	15.12.	15.04.	67,64	Liikkuminen ja maihinnousu kielletty jääpeitteisenä aikana 15.12.- 15.4. lähempänä kuin 100 m rantaa.
YSA065974	PIHLAJAVESI 1/01	15.12.	15.04.	19,38	
YSA206689	Koirsalon norpansuojelualue	15.12.	30.04.	10,15	Liikkuminen moottoriajoneuvolla
YSA alueiden pinta-ala yhteensä (ha)		565,10	Rajoitusala YSA alueilla yhteensä (ha)		97,17